

DEEL 6 NA 1925 : VERDERE UITBREIDING EN AUTOMATISATIE VAN HET
DISTRIBUTIENET - VIERDE WATERTOREN

De Vuurtorenwijk aan de overkant van de havengeul kende, ondermeer door de bouw van de nieuwe vismijn, een gestadige uitbreiding en was door die havengeul moeilijk te bereiken door het waterbedelingsnet vertrekend vanaf de watertoren aan "'t bosje".

Daarom werd er in 1930 geopteerd voor een bijkomende watertoren aan de Victorialaan.

Deze toren voorzien van een Intzekuip, met een inhoud van 600 m³ op een hoogte van 35 m, geeft een druk van $\pm 3,5$ bar en wordt afzonderlijk door de T.M.V.W. bevoorrad en levert nog steeds drinkwater aan het gedeelte van Oostende ten oosten van de havengeul, voorhaven en spuikom.

Er is echter wel een verbinding verwezenlijkt met het waterbedelingsnet van het andere stadsgedeelte, dat in noodgevallen kan tussenkomen.

Er werd in die watertoren een bestendige wacht ingericht die na de automatisatie van de wateraanvoer werd afgeschaft.

Ondertussen werd zoals alle bouwwerken, vooral hier aan de kust, ook onze derde watertoren het slachtoffer van de tand des tijds. Ook werd de noodzaak gevoeld om een grotere druk te hebben, nodig om de moderne flatgebouwen tot op de hoogste verdiepingen te bereiken.

In 1958 werd besloten om een nieuw modern exemplaar op te richten midden in het Maria-Hendrikapark langs de Populieren-dreef en een aanbesteding werd uitgeschreven op 27 november.

De nieuwe watertoren in het Maria - Hendrikapark (1960).

De "Eerstesteenlegging" gebeurde in juli 1959 en in de gedenksteen staat volgende tekst gebeiteld :

"Op 18 juli 1959 werd deze eerste steen van de watertoren gelegd door Zijn Excellentie de heer Paul MEYERS : Minister van Volksgezondheid en van het Gezin, in aanwezigheid van de heren Jan PIERS, Burgemeester, Roger DE KINDER, Kamiel DEHOUCK, Henri EDEBAU, Frans VAN CAILLIE, John LAUWEREINS, Schepenen en Michel SURMONT, stadssecretaris.

Ontwerper : Ir. F.C. RIESSAUW, Gent.

Aannemer : N.V. VAN ONKELEN, Tienen".

Reeds op de receptie na de plechtigheid van de eerstesteenlegging wist de heer burgemeester J. PIERS te spreken over de plannen die hij koesterde voor de nieuwe watertoren die volgens hem op TV-gebied geroepen was grote diensten te bewijzen ! (1)

De "laatste steen" van de 299.330 gevelstenen werd gelegd door schepenen DEHOUCK in december 1960 (1) en de toren werd uiteindelijk in dienst gesteld in maart 1961.

Onze vierde watertoren heeft volgende technische gegevens :

Hoogte vanaf de vloer van de "kelder" tot aan

- de top van de vlaggemast : 80 m,
- het dak van de lantaarntoren : 71 m,
- het dakterras : 60 m,
- de bodem van de waterbak : 50 m, waardoor de druk op het water schommelt rond 5,5 bar.

De toren heeft de vorm van een afgeknotte kegel met aan de voet een diameter van 23 m en aan de top 17 m.

De waterkuip in gewapend beton heeft een inhoud van 1000 m³ en wordt gedragen door 8 ronde pijlers elk rustend op 6 palen van 110 Ton draagvermogen. De torenmantel wordt gedragen door 32 palen van 110 Ton.

In de as van de toren is een liftschacht gebouwd, gedragen door 6 palen van 50 Ton, waarrond een wenteltrap draait die toegang geeft tot de kelder, het gelijkvloers, de vier tussenbordessen, de kuip en het dakterras.

Het vullen van de waterbak gebeurt via een leiding die rechtstreeks is aangekoppeld aan het net van de leverancier : de T.M.V.W., die we reeds in 1922 leerden kennen !

Deze ondergrondse toevoerleiding heeft een doormeter van 70 cm. In de toren bevinden zich de toevoerleiding naar de kuip, de overloopleiding en de afvoerleiding van de kuip naar de 2 uitgangen naar de stad. Deze 3 leidingen hebben een doormeter van 40 cm. De twee uitgangen naar de stad hebben een diameter van 35 cm. De uitrusting omvat benevens de nodige afsluitventielen en venturimeters voor het opmeten van het waterdebiet bij in- en uitgang, een automatische stuur- en registratieinstallatie.

Deze installatie registreert doorlopend de hoogte van het water in de kuip en regelt langs een elektrometer om, de opening van de inlaatschuifkraan naargelang de hoogte van het water in de kuip.

De werking van de watertoren is zodoende volautomatisch.

Het is wel van groot belang voor een waterbedelingsnet om alle dagen, 24 uur op 24 over dezelfde druk te kunnen beschikken.

Met een inhoud van 1000 m³ in de vergaarbak beschikt de watertoren over een buffervoorraad die de onregelmatigheden aan de voeding van de waterbak en de afname kan opvangen.

In Oostende schommelt de afname van nachtverbruik : 100 à 140 m³/uur, over dagverbruik : 300 à 500 m³/uur, naar pieken tijdens het toeristisch seizoen tot 900 m³/uur (gegevens van 1991). Om deze schommelingen te kunnen opvangen beschikt men ook nog over de vergaarbakken, niet ver van de oude watertoren. Deze werden volledig vernieuwd, gemoderniseerd en overdekt in 1988. Ze hebben een inhoud van 3.800 m³ en zijn voorzien van twee pompen die een debiet van 500m³/uur hebben (2) en (3).

Bij het opmaken van de plannen van de nieuwe watertoren werd ervan uitgegaan dat de glazen verdieping boven de waterbak als consumptie-gelegenheid ingericht zou kunnen worden.

Vanop dat terras geniet men van een prachtig panorama over "het bosje" en de stad.

Dit was ten andere ook de reden waarom die liftkoker gebouwd werd.

De uitbating werd in concessie gegeven maar er daagde geen enkele liefhebber op. De liftkoker werd dan maar dichtgemetseld.

Er zou zelfs iemand overwogen hebben om een kabelbaan naar de top van de toren in te richten, maar het bleef bij een idee.

De voorspelling van burgemeester Jan PIERS op de dag van de eerstesteenlegging is echter wel uitgekomen want de watertoren kreeg inderdaad een tweede bestemming. Beneden werden de studio's en boven de antennes van de radio- en televisie-distributie voor Oostende, TEVEO, gevestigd.

Deze maatschappij werd op het einde van de jaren 60 : TV-WEST. Om de continuïteit van de uitzendingen te verzekeren bestaan er interconnecties door ondergrondse kabels tussen Oostende, Zeebrugge en Brugge.

Op zeker ogenblik staken in de jaren 70 problemen de kop op betreffende de winplaats van het drinkwater.

Daarom kreeg de centrale van Sas-Slijkens de opdracht het eerste Belgisch prototype van ontzilting van zeewater op te richten. Het ontzilten werd een succes en het bekomen water was van zeer goede kwaliteit maar de exploitatiekosten waren zo hoog dat er van distributie als drinkwater in het waterbedelingsnet geen sprake kon zijn.

De droom van sommige Oostendenaars om ooit water te kunnen drinken uit hun eigen Noordzee bleek dan ook ijdel.

Het drinkwater dat vandaag uit onze waterkranen stroomt is al lang geen Bocqwater meer. Het komt meestal uit Brabant en de laatste tijd meer en meer uit het Antwerpse.

Het is echter niet meer zo eenvoudig te achterhalen vanwaar het water eigenlijk komt want de belangrijkste waterleidingsbedrijven, het zijn er een dertigtal waaronder ook de T.M.V.W., hebben zich verenigd in de NAVEWA (Nationale Vereniging der Waterleidingsbedrijven).

Deze bedrijven zijn op het terrein op vele plaatsen daadwerkelijk met hun waterleidingen aan elkaar verbonden zodat onderling aan- en verkopen mogelijk zijn.

Ook de tijd van het Bocqwater is geschiedenis geworden.

Slot.

Foto blz. 4 : Gas, elektriciteit en water te Oostende.
Uitg. : n.v. EBES - zetel Oostende - in samenwerking met de stadsdiensten van Oostende, 1982.
201 blz.

(1) "Eerstesteenlegging watertoren", in : De Zeewacht, nr 30, van 24 juli 1959.

(2) De Zeewacht, nr. 49, 9 december 1960.

(3) Interne nota ELECTRABEL Zetel Middenkust VM 25/91/343/MVO

